

Raadsvoorstel

Onderwerp:

Strategische visie regio Noord-Limburg 2045

portefeuillehouder: Martijn Derks

datum vergadering: 23 februari 2026

zaaknummer: 0889394088

Samenvatting

In 2024 hebben de acht Noord-Limburgse gemeenten zich door Van der Laar laten adviseren op de doorontwikkeling van de regionale samenwerking. Het rapport bevatte een aantal adviezen. Daarop zijn we in 2025 een proces ingegaan waarin we gewerkt hebben aan de oprichting per 1 januari 2026 van het Openbaar Lichaam Regio Noord Limburg. Een ander advies was de actualisering/ herijking van de huidige strategische regiovisie, omdat deze te sterk leunde op de Regio Deal en niet meer volledig aansluit op actuele opgaven zoals wonen, veiligheid, demografie en duurzaamheid. Een startnotitie met daarin een inhoudelijke actualisatie en focus is opgesteld, waarop u een zienswijze hebt ingediend. Op basis de in het voorjaar van 2025 verschenen startnotitie en de zienswijzen hebben er meerdere gesprekken plaats gevonden met (vertegenwoordigers van) de Noord-Limburgse gemeenteraden en colleges en is de tekst van de startnotitie omgezet in de tekst van het document dat nu ter vaststelling aan de acht gemeenteraden wordt aangeboden. De herijkte visie 'Strategische visie regio Noord-Limburg 2045' ligt nu ter besluitvorming aan u voor.

Voorstel

De Strategische visie Regio Noord-Limburg 2045 vast te stellen.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

De regio Noord-Limburg (RN-L) bestaat uit acht Noord-Limburgse gemeenten. Deze hebben samen in 2019 een regiovisie vastgesteld: De Gezondste Regio 2040. Op basis van deze visie werken we als acht gemeenten al een aantal jaar, op basis van een meerjarig uitvoeringsprogramma, aan onze gezamenlijke ambities om duurzaam te investeren in de brede welvaart in onze regio en voor onze inwoners. Hiervoor zijn inmiddels twee Regio Deals en een Investeringsagenda binnengehaald. Naar de toekomst toe wordt er duurzaam geïnvesteerd in onze regio vanuit het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR).

In 2024 hebben de acht Noord-Limburgse gemeenten zich door Van der Laar laten adviseren op de doorontwikkeling van de regionale samenwerking. Het rapport bevatte een aantal adviezen. Daarop zijn we in 2025 een proces ingegaan waarin we gewerkt hebben aan de oprichting per 1 januari 2026 van het Openbaar Lichaam Regio Noord Limburg en aan de herijking van de strategische visie van de regio Noord-Limburg.

Vanuit de bestuurlijke reacties van alle acht Noord-Limburgse gemeenten is geconstateerd dat de huidige strategische visie te sterk leunt op de Regio Deal en niet meer volledig aansluit op actuele opgaven zoals wonen, veiligheid, demografie en duurzaamheid. Daarnaast houdt de huidige visie te weinig rekening met de regionale context van alle acht gemeenten en de daarmee gepaard gaande opgaven. Zo is Mook & Middelaar voor een groot deel gericht op het Rijk van Nijmegen - zijn Gennep en Bergen voor een groot deel ook gericht op het Land van Cuijk – zijn er belangrijke gezamenlijke opgaven rondom de Peel met Oost-Brabant en hebben we vanuit Beesel gezien ook veel verbinding met Midden-Limburg.

Op basis van een in het voorjaar van 2025 opgestelde startnotitie hebben meerdere gesprekken met de regionale raads werkgroep plaats gevonden, heeft er een regionale bijeenkomst voor gemeenteraadsleden plaats gevonden en bent u in de gelegenheid gesteld op de inhoud daarvan te reflecteren. Dit heeft geresulteerd in deze geactualiseerde regiovisie die nu aan alle gemeenteraden van de regio Noord-Limburg ter vaststelling wordt aangeboden.

2. Doelstelling

Komen tot een geactualiseerde/ herijkte strategische visie regio Noord-Limburg 2045.

3. Uitgangssituatie

De huidige regionale visie De Gezondste Regio 2040 is aan actualisatie toe.

4. Rol gemeente

De gemeente Beesel is een van de acht Noord-Limburgse gemeenten en is bestuurlijk en ambtelijk volwaardig partner.

5. Toelichting

Een (groeïend) aantal opgaven vraagt een gezamenlijke aanpak van ons als regiogemeenten. Op thema's als wonen, energie, ruimte, mobiliteit, maatschappelijke zorg, jeugd, economie heeft iedere gemeente nadrukkelijk een eigen taak en verantwoordelijkheid maar tegelijk zijn we daarin het meest effectief als we hier in regioverband gezamenlijk optrekken en ons beleid met elkaar en op elkaar afstemmen. Zo zijn we ook voor provincie en rijk een sterkere gesprekspartner en samenwerkingspartij. Dat is noodzakelijk omdat veel van onze opgaven beïnvloed worden door provinciaal en rijksbeleid en omdat provincie en rijk ook steeds vaker de regio in plaats van de gemeente als eerste aanspreekpunt kiezen. De beide Regio Deals, het Nationaal Programma Vitale Regio's en de regionale investeringsagenda hebben dat aangetoond.

Onderlinge afstemming en gezamenlijk werken aan belangrijke opgaven van onze regio veronderstelt een gezamenlijk, bestuurlijk gedragen toekomstbeeld. Daarnaast verwijst ook het advies van &vandeLaar. Het is van wezenlijk belang dat iedere gemeente in de regio Noord-Limburg zichzelf kan herkennen in de regiovisie. Niet alleen in de beschrijving van waar onze regio voor staat, onze onderscheidende

kenmerken en kwaliteiten, maar ook in de opgaven waarvoor wij ons in de toekomst gesteld zien. Zo kan iedereen zich met overtuiging inzetten voor de doelen van de regio.

Daarom zijn alle gemeenteraden vanuit hun kaderstellende taak en verantwoordelijkheid betrokken bij de totstandkoming van deze visie en bent u als raad in de gelegenheid gesteld om uw zienswijze op de concept strategische visie te geven. Uw raad heeft dat bij brief, vastgesteld in uw vergadering van 29 september 2025, gedaan. In de zienswijze geeft u aan dat het thema wonen verbreed moet worden naar het verbeteren van het woonklimaat, inclusief een evenwichtige verdeling van woonsegmenten binnen de regio. Ook heeft u gevraagd om meer nadruk te leggen op de kracht van bestaande economische sectoren (zoals maakindustrie en toerisme in onze gemeente) en om verbreding van zowel economische activiteiten als opleidingsmogelijkheden. Ten slotte is benadrukt dat er meer aandacht nodig is voor het faciliteren van zelfredzaamheid en samenredzaamheid van inwoners, met name in het licht van de demografische ontwikkelingen. Deze zienswijze is meegenomen en heeft, samen met de inbreng van alle raden, geresulteerd in de notitie 'Gezondste Regio, Strategische visie Noord-Limburg 2045'.

Beoogd resultaat

Dit document vormt het door de gemeenteraden in Noord-Limburg geformuleerde toekomstperspectief en daarmee het bestuurlijk vastgestelde kader voor de Regio Noord-Limburg. Op basis van dit document vindt de meerjarige programmering in het regionaal uitvoeringsprogramma plaats. De daarin opgenomen activiteiten dienen in samenhang bij te dragen aan het in deze regiovisie beschreven toekomstbeeld. Het draagt bij aan de herkenbaarheid van onze regio en haar specifieke opgaven en vormt niet alleen voor de deelnemende gemeenten, maar ook voor andere overheden en maatschappelijke partners een inspirerende perspectief waaraan zij bij kunnen dragen. Dit leidt uiteindelijk tot meer focus in de regionale samenwerking.

Vervolgtraject besluitvorming

Conform het door de raden genomen toestemmingsbesluit inzake de Gemeenschappelijke Regeling Regio Noord-Limburg (december 2025) wordt een raadsadviescommissie voor de GR opgericht. De nadere invulling van de werkwijze en samenstelling van deze commissie wordt op dit moment voorbereid door de griffiers.

Indien de gemeenteraden en het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Noord-Limburg daartoe besluiten kan de opvolging van de nadere invulling en uitvoering van de strategische visie, in de vorm van een regionaal uitvoeringsprogramma, onderwerp van gesprek zijn in de regionale raadsadviescommissie.

- a. Financieel
Niet van toepassing
- b. Juridisch
Niet van toepassing
- c. Risico's
Samenwerken betekent altijd dat een stukje autonomie moet worden ingeleverd. Het belang van de regio als geheel kan soms niet geheel samenvallen met het eigen lokale belang. Zoals gezegd hebben we als regiogemeenten nadrukkelijk een eigen taak en verantwoordelijkheid op de thema's die deze regiovisie omvat.

Gezien de (accent)verschillen in kwaliteiten, kenmerken en opgaven die we binnen onze regio en in deze regiovisie onderkennen zal iedere in de samenwerking deelnemende gemeente soms wat meer en soms wat minder profijt hebben van specifieke beleidskeuzes die in regionaal verband worden gemaakt.

Voor de bestuurskracht van de regio is het belangrijk dat we als gemeente steeds op een gezonde manier het lokale belang afwegen ten opzichte van het belang van de regio én vice versa. In deze afweging zou het uitgangspunt steeds moeten zijn "wat goed is voor de regio, is ook goed voor ons". Deze regiovisie bindt ons wel maar biedt genoeg ruimte voor een lokale invulling.

6. Visie Leef Beesel

De actualisatie van de Strategische visie regio Noord-Limburg 20245 sluit direct aan bij de rode draad 'Eigenheid' en 'Nabij' uit de Toekomstvisie Leef Beesel. Door de regionale koers te herijken en actief deel te nemen aan strategische samenwerkingsverbanden, positioneert Beesel zich als een zelfstandige gemeente met een herkenbaar profiel die tegelijkertijd de kracht van nabijheid benut in de samenwerking met omliggende gemeenten en partners. Deze actualisatie versterkt de gezamenlijke aanpak van opgaven zoals woningbouw, mobiliteit, energietransitie, voorzieningen en draagt daarmee bij aan het realiseren van meerdere bouwstenen uit de Toekomstvisie. Het vernieuwen van deze regionale visie is een noodzakelijke stap om de ambities van Beesel richting 2050 te borgen en om als kleine gemeente wendbaar en invloedrijk te blijven in een veranderende bestuurlijke omgeving.

7. Toegankelijkheid

Niet van toepassing

8. Duurzaamheid

Duurzaamheid is een terugkerend thema in de Strategische visie regio Noord-Limburg.

Bijlagen

Raadsbesluit Strategische visie regio Noord-Limburg 2045
Strategische visie regio Noord-Limburg 2045